

Bene Annamária

∴ Újvidéki Egyetem, Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kar, Szabadka
∴ bene.a@eunet.rs

A TÁRGYAS ALAPIGÉJŰ HATÁROZÓI IGENEVEK ÉS BURZIO ÁLTALÁNOSÍTÁSA

Adverbial Participles of Transitive Verbs and Burzio's Generalization

Tanulmányomban a tárgyias igékből képzett állapot- és módhatározói igenevekkel foglalkozom. E határozói igeneveknek egy része engedélyezi, másik része viszont tiltja a tárgyias ige patiens argumentumának azt, hogy tárgyként megjelenjen a határozói igenév szerkezetében. E jelenségre Burzio általánosításában vélem a magyarázatot megtalálni, mely szerint az az ige, amelyik nem képes tematikusan jelölni az alanyt, nem oszthat ki accusativusi esetet a tárgynak, azaz az ilyen igének nem lehet tárgya. Ezért van az, hogy módhatározói igenév éppen tárgyias igékből képződik, állapothatározói igenév pedig agensétől megfosztott tárgyias igékből.

Kulcsszavak: határozói igenév, igenévképzők, tárgyias ige, Burzio általánosítása, agens, patiens

BEVEZETÉS

Tárgyas igékből módhatározói és állapothatározói igenév egyaránt képezhető. Ezeknek a határozói igeneveknek egy része engedélyezi, másik része viszont tiltja a tárgyias ige patiensének azt, hogy tárgyként (NP_{acc}) megjelenjen a határozói igenév szerkezetében (1–3).

- (1) Péter leckét írva meccset hallgat a rádióban.
- (2) Péter írva meccset hallgat a rádióban.
- (3) A váza összetörve érkezett az üzletbe.

Ez a „válogatosság” a tárgyias alapigéjű határozói igenevek figyelmet érdemlő vonása, amely vonással azonban érdemben még senki sem foglalkozott. Fő célom tehát az, hogy erre a sajátos viselkedésmódra magyarázatot keressek. Elemzésem azonban más jelenségeket is fel fog tární, olyanokat, amelyek arra utalnak, hogy pontosítanunk kellene a határozói igenévre vonatkozó, a magyar hagyományos nyelvtanok (MMNyR, MMNy, MGr) által általánosan elfogadott állításokat:

i. a mai magyar nyelv egyetlen határozói igenévképzőt ismer, amely
 ii. a cselekvés, létezés, történes, állapot módját vagy valaminek az állapotát jelöli.

iii. Határozói igenév minden igéből képezhető, azaz a határozói igenévképző minden igehez hozzákapcsolódhat.

A leírás eszközéül a többszintű frázisszerkezetet (CHOMSKY 1995, 1998 stb.) használom, mivel igazoltnak tekintem (BENE 2005, megj. alatt) azt, hogy a magyar igei kifejezés hierarchikus felépítésű, valamint alkalmazok egy, a magyar nyelvészetben ismeretlen szabályt, Burzio általánosítását (BURZIO 1986).

A TÖBBSZINTŰ MAGYAR IGEI KIFEJEZÉS

A magyar igei kifejezés többszintű szerkezet, amelynek alsó, VP-projekciójának fejében a lexikális ige helyezkedik el, specifikálójában pedig a *patiens* (direkt belső argumentum), a felső vP-projekció fejtét egy affixumszerű könnyűige (v) tölti ki, amely a cselekvés, okozás, tevés, ráhatás stb. kifejezésében vesz részt, a specifikálójában pedig az *agens* (külső argumentum) fordul elő. A többszintű magyar igei kifejezés tehát így néz ki:

$$(4) [{}_{vP} NP_{agens} [{}_{v'} v [{}_{VP} NP_{patiens} [{}_{V'} V]]]]$$

Nyilván felvetődik a kérdés, hogy milyen gyakorlati haszonnál jár azt feltételezni, hogy a magyar igei kifejezés többszintű. Talán legnagyobb haszna e feltételezésnek annak bizonyítása, amit régi nyelvtaníróink már tudtak: a magyar tárgyatlan igeosztály két, igencsak eltérő viselkedésű osztályra különül. A tárgyatlan igeek alanya ugyanis, bár ez első látásra talán nem is annyira evidens, nem csak agensi alanyként jelenhet meg a felszínen, hanem *patiens*i alanyként is. Az előbbi tulajdonságú igeeket bennható igeeknek nevezzük, utóbbiakat pedig mediális igeeknek.

Az elmondottakból következik tehát, hogy a magyar nyelv – tárgyasság szempontjából – három igeosztályt ismer: a bennható igeeket és a mediálisokat, valamint a tárgyasság igeeket. A bennható és a tárgyasság igeek hierarchikus felépítésűek, és kétféle vP-t projektálnak. A bennható ige többszintű szerkezete csak a Spec,vP-ben elhelyezkedő külső argumentumot tartalmazza, lévén maga az ige egyargumentumú:

$$(5) \text{ a. } [{}_{vP} NP_{agens} [{}_{v'} v [{}_{VP} V]]]$$

b. Péter fut.

A tárgyas ige kétargumentumú ige, így többszintű szerkezete külső és direkt belső argumentumot is tartalmaz, azaz esetében teljes többszintű szerkezet épül ki:

- (6) a. $[_{VP} NP_{agens} [_v v [_{VP} NP_{patients} [_v V]]]]$
 b. Mari süti a kalácsot.

A mediálisoknak, mivel csak patientsi argumentummal bírnak, pusztán VP-projekciójuk van:

- (7) a. $[_{VP} NP_{patients} [_v V]]$
 b. Csírázik a mag.

A KÉTFÉLE HATÁROZÓI IGENÉVKÉPZŐ TULAJDONSÁGAI

A magyar nyelvtudomány leíró (IMRE–TEMESI 1970, VELCSOV 1994, LENGYEL 2000) és generatív ága (KOMLÓSY 1992, 1994, ALBERTI 1997, KIEFER 2003, KIEFER–LADÁNYI 2000, TÓTH 2000) egyaránt azt az álláspontot képviseli, mely szerint nyelvünk egyetlen -vA határozói igenévképzőt ismer, s mindössze egy szerző (LACZKÓ 1995, 2000) állítja azt, hogy valójában két -vA képző létezik.

LACZKÓ (2000) szerint a hagyományos elemzésekben általánosan elfogadott egy -vA képzős elképzelés tipológiailag is és formailag is nehezen indokolható, mivel egyrészt ha azt feltételezzük, hogy csak egy -vA képző van, akkor ezzel azt is állítjuk, hogy ez a képző rendhagyó tulajdonságú, hiszen ekkor egyszerre lenne képes mindkét nyelvtipológiai minta, a nominativusi–accusativusi és az ergatív követésére. Másrészt azt sem állíthatjuk, hogy egyetlen -vA képző van, s ez hol az aktív, hol a passzív mintát követi, hiszen ezzel mégis kétféle -vA létezését állítanánk. Az egyetlen -vA képző mellett érvelhetnénk úgy, hogy azt állítjuk, hogy a magyarban lehetséges az igealak megkettőzése. Ez azért merülhet fel, mert sem az aktív, sem a passzív jelentésű alakváltozaton nincs olyan szóelem, amely a másikban nem jelenik meg, vö. összekötözve (aktív)–összekötözve (passzív):

- (8) A petrezselyem zöldjét cérnával összekötözve tegyük a levesbe.
 (9) Az elrabolt mágnás összekötözve feküdt egy pincében.

Ám ha az igealak megkettőzése mellett érvelünk, akkor feltételeznünk kellene egy morfológiai konverziós folyamatot is, amely az aktív tárgyassal igealakból passzív tövet hoz létre minden érzékelhető morfológiai változtatás nélkül. Ebben az elemzésben a -vA sajátossága az lenne, hogy aktív és passzív tövekhez egyaránt hozzákapcsolódhatna. Azonban LACZKÓ (2000) megállapítja, hogy ez az

elképzelés sem indokolja egy ilyen különleges kettős viselkedésű képző feltételezését. Ha figyelembe vesszük, hogy az egy képzőt feltételezők akarva-akaratlan azt is feltételezik, hogy a mai magyar nyelvben lehetséges egyetlen képzővel két különböző jelentésű szóalakot létrehozni, minthogy a határozói igenevek kifejezhetik a főige által kifejezett esemény végrehajtásának módját (10), valamint a főige által kifejezett esemény valamely résztvevőjének állapotát (11), akkor nyilvánvalóvá válik, hogy a két -vA hipotézis elfogadhatóbb állítás.

(10) Péter futva érte utol a postást.

(11) A beteg lekötözve feküdt a műtőasztalon.

Léteznek ugyan egyéb különbségek is, a jelentésbeliek azonban már magukban elegendő okot szolgáltatnak arra, hogy jómagam is megkérdőjelezzem az egy -vA képzőről szóló állítások helyénvalóságát, valamint hogy azt feltételezzem, a magyar nyelv valójában két -vA képzőt ismer: a -vA_{mód} és a -vA_{állapot} képzőt.

A -vA_{állapot} határozói igenévképző azt fejezi ki, hogy milyen az állapota a főige által kifejezett esemény valamely résztvevőjének: alanyának vagy tárgyának. Mivel egyedül a patients képes állapotváltozást elszenvedni, illetve ez az egyedüli argumentum, amely valamilyen állapotban lehet, ezért megállapíthatjuk, hogy a -vA_{állapot} határozói igenévképző kizárólag patientsi argumentumot tartalmazó VP-projekcióhoz kapcsolódhat. Ez elvben azt jelentené, hogy a -vA_{állapot} csak mediálisokhoz kapcsolódik (12), mivel egyedül nekik van ilyen VP típusú argumentumszerkezetük. Azonban állapothatározói igenevek kétségtelenül tárgyas igékből is képezhetők (13), de csak azok agensétől megfosztott alakjaiból (az alábbiakban az igenevek szerkezeteti egyszerűsítve kerülnek bemutatásra):

(12) a. Péter [PRO fekve] olvassa az újságot.

b. [_{AdvP} -vA_{állapot} [_{VP} PRO_{patients} [_{V'} V]]]

(13) a. A beteg [PRO beinjekciózva] várt a műtőtre.

b. [_{AdvP} -vA_{állapot} [_{VP} PRO_{patients} [_{V'} V]]]

(14) *Pétert futva találtuk.

A másik határozói igenévképző, a -vA_{mód} a főige által kifejezett esemény végrehajtásának módját fejezi ki. Cselekvést csak az ige agense végezhet, ezért feltételezhetjük, hogy módhatározói igenév bennható és tranzitív igékből képződik, magyarán maximálisan kiterjesztett igei szerkezetekből. Ez a feltevés általánosságban igaz is, mert „normális” mediálisból nem képezhető ilyen igenév:

(15) a. A gyerekek [PRO játszva] tanulnak.

b. [_{AdvP} -vA_{mód} [_{VP} PRO_{agens} [_{V'} v [_{VP} játszik]]]]

- (16) a. A kovács [vasat kalapálva PRO] patkót készít.
 b. [_{AdvP} -vA_{mód} [_{VP} PRO_{agens} [_{v'} v [_{VP} vasat [_{V'} kalapál]]]]]
 (17) *Mari sülve főz.

Módhatározói igenév azonban képezhető ún. implicit külső okozóval (LEVIN–RAPPAPORT HOVAV 1995), vagyis az ige patientsnek állapotváltozását előidéző, az adott ige jelentésében mindig jelen levő, de testes alakban nem megjelenő argumentummal rendelkező mediálisból (például halkul, gurul, pattog, gomolyog, pereg, sül) is. Az ilyen, odaértett okozó argumentumú mediálisokból képzett módhatározói igenevek azt fejezik ki, hogy miként történik a főige alanyának állapotváltozása vagy mozgása:

- (18) [PRO Peregve] hullik a falról a vakolat.
 (19) A labda [PRO gurulva] lyukadt ki.

A TÁRGYAS ALAPIGÉJŰ HATÁROZÓI IGENEVEK ÉS BURZIO ÁLTALÁNOSÍTÁSA

Ezután rátérek a tanulmány fő feladatának megoldására, a tárgyias alapigéjű határozói igenevek sajátos, az (1–3) alatti példákkal már illusztrált viselkedésmódjának felderítésére.

Fentebb már említettem, hogy tárgyias igéből módhatározói és állapothatározói igenév egyaránt képezhető, van azonban ezeknek az igeneveknek egy rendhagyó, mégis észrevétlenül maradt tulajdonságuk: egy részük megengedi a tárgyias ige patientsnek, hogy tárgyként megjelenjen a határozói igeneves szerkezetben, egy részük viszont nem. A kérdés az, hogy mi okozza ezt a furcsa viselkedést. Figyeljük meg tehát az alábbi példasort:

- (20) a. Péter könyvet olvasva zenét hallgat.
 b. [_{AdvP} -vA_{mód} [_{VP} PRO_{agens} [_{v'} v [_{VP} könyvet_{patients} [_{V'} olvas]]]]]
 (21) a. Péter olvasva zenét hallgat.
 b. [_{AdvP} -vA_{mód} [_{VP} PRO_{agens} [_{v'} v [_{VP} [_{V'} olvas]]]]]
 (22) a. Mari a pincét takarítva zajt hallott.
 b. [_{AdvP} -vA_{mód} [_{VP} PRO_{agens} [_{v'} v [_{VP} pincét_{patients} [_{V'} takarít]]]]]
 (23) a. Mari takarítva zajt hallott.
 b. [_{AdvP} -vA_{mód} [_{VP} PRO_{agens} [_{v'} v [_{VP} [_{V'} takarít]]]]]
 (24) a. A váza összetörve érkezett az üzletbe.
 b. [_{AdvP} -vA_{állapot} [_{VP} PRO_{patients} [_{v'} tör]]]
 (25) a. A fiú megverve feküdt az úton.
 b. [_{AdvP} -vA_{állapot} [_{VP} PRO_{patients} [_{v'} ver]]]

A (20–23) alatti szerkezetek olyanok, amelyekben a tárgyias alapige *patiense* megjelenhet NP_{acc} alakban, a (24–25) alattiakban viszont nem. Összevetve a példákat két lényeges különbség fedezhető fel:

- i. azok a határozói igeneves szerkezetek, amelyekben megengedett a tárgy, $-vA_{mód}$ képzővel képződnek, amelyekben pedig tiltott az NP_{acc} , $-vA_{állapot}$ képzővel.
- ii. Azokból az igeneves szerkezetekből, amelyekben nem engedélyezett az NP_{acc} , hiányzik a tárgyias ige vP-projekciója, magyarán detranzitivizált az ige.

Kétségtelen, hogy ezeket a különbségeket, s ezzel együtt a tárgyias igékből képzett határozói igenevek váratlan viselkedését csak a két $-vA$ -hipotézis magyarázhatja, hiszen a különböző jelentésű igenevekhez különböző argumentumszerkezetek tartoznak, azokat pedig egyedül különböző jelentésű, következőképpen más-más argumentumszerkezetekre érzékeny képzők hozhatták létre. Kétségtelen azonban az is, hogy a két igenévképzőről szóló feltételezés magában nem lehet kielégítő magyarázat a tárgyias alapigéjű határozói igenevek váratlan viselkedésére, ez a feltevés ugyanis csak arra utal, hogy a tárgynak esetenkénti megjelenése a határozói igeneves szerkezetben valamiképpen összefügg a tárgyias alapige argumentumszerkezetének felépítésével. A vizsgált probléma megoldásának kulcsa Burzio általánosítása.

Burzio általánosítása az igék szerkezeti felépítésére vonatkozó szabály. A tárgyatlan igeosztály heterogén voltára épít, vagyis arra, hogy a tárgyatlan igéknek két, tulajdonságaikban jelentős különbségeket mutató alosztálya van, a bennható és a mediális. Empirikus és több nyelvből származó adatok alapján Luigi Burzio olasz nyelvész amellel érvel, hogy egy ige akkor és csakis akkor képes accusativusi esetet kiosztani a tárgynak, ha théta-szerepet oszt ki az alanynak. Ezt a szabályszerűséget Luigi Burzio a nyelvtudományban Burzio általánosításaként (BURZIO 1986) ismertté vált bikondicionális képlet segítségével formalizálta, amelyben θ_s : agensi théta-szerep, A: accusativus:

$$(26) -\theta_s \leftrightarrow -A$$

Az alábbiakban megmutatom, hogyan segít nekünk ez a szabály abban, hogy megmagyarázzuk, miért van az, hogy némely tárgyias igéből képzett határozói igeneves szerkezetben állhat tárgy, némelyben viszont nem.

A REJTÉLY MEGOLDÁSA

A tárgyias alapigéjű határozói igenevek rejtélyének megoldása felé vezető úton külön-külön megvizsgálom a tárgyias igékből képzett módhatározói és tárgyias igékből képzett állapothatározói igenevek argumentumszerkezeteit, mert ezek felépítése a rejtély kulcsa.

Elsőként a (24–25) alatti, tárgyias igéből $-vA_{\text{állapot}}$ képzővel képzett igeneves szerkezetekkel foglalkozom, amelyek esetében éppen az állapotkifejező tulajdonságuk miatt tulajdonképpen indokolt lenne azt feltételezni, hogy szerkezetükben engedélyezett a tárgyias alapige patientsének NP_{acc} alakban való megjelenése. Olyan állapothatározói igeneves szerkezet azonban nem hozható létre, amelyben az NP_{acc} előfordulása grammatikus szerkezetet eredményezne. Azért, hogy ennek megtaláljuk az okát, vizsgáljuk meg az összekötözve és a megverve állapothatározói igenevek szerkezetét.

Az a tény, hogy a $-vA_{\text{állapot}}$ igenévképző kizárólag a patientst tartalmazó VP-projekcióhoz kapcsolódik, nem zárja ki annak lehetőségét, hogy tárgyias igéből is képezzen állapothatározói igenevet; ilyen esetben a tárgyias ige detranzitívizálódik, azaz szerkezetéből törlődik az agensi argumentum.

Az agensétől megfosztott tárgyias igeinek tehát nincs külső argumentuma, de a megmaradó másik, patientsi argumentumáról minden további nélkül feltehető, hogy megjelenhet tárgyként az állapothatározói igeneves szerkezetben. Ez azonban nem történhet meg, ami felveti a kérdést: milyen összefüggés áll fenn a tárgyias alapige agensének hiánya és aközött, hogy az alapige patientsi argumentuma az állapothatározói igeneves szerkezetben tárgyként nem, csupán PRO alanyként, azaz csupán testetlen igenévi alanyként jelenhet meg. Erre voltaképpen nagyon egyszerű a válasz: egyik a másik nélkül nem bír, s ezt Burzio általánosítása igazolja is. Ha ugyanis a tárgyias igeinek nincs külső argumentuma, akkor Burzio általánosítása, pontosabban az azt alkotó feltételes állítás: $-\theta_s \rightarrow -A$ megtiltja a tárgy megjelenését az állapothatározói igeneves szerkezetben, mert a hiányos argumentumszerkezetű tárgyias ige nem oszthatja ki accusativusi esetét a direkt belső argumentumának. Márpedig ha egy argumentum nem esetjelölt, akkor testesen, a vizsgált esetben tárgyi alakban nem jelenhet meg, hanem csak PRO alakú patientsi alanyként.

Megjegyzem, hogy az agensétől megfosztott tárgyias ige agense esetenként szabad határozóként megjelenhet az igeneves szerkezetben, ami azt bizonyítja, hogy az okozás mozzanata annak ellenére benne van a tárgyias alapigéjű állapot-határozói igenév jelentésében, hogy az alapige szerkezetéből törlődik az agens:

- (27) a. Péter [(az ápolók által) PRO lekötözve] feküdt a műtőasztalon.
b. A fiú [(rablóktól) PRO megverve] feküdt az úton.

Térjünk ezután rá a (20–23) alatti határozói igeneves szerkezetekre, amelyek azt az esetet illusztrálják, amikor a tárgyias ige patiensének engedélyezett az NP_{acc} alakú megjelenése a szerkezetben.

A (20–23) alatti példákban előforduló olvasva és a takarítva módhatározói igenevek. Képzőjük, a $-vA_{mód}$ képző mindig maximális igei projekciókhoz járul – jelen esetben az olvas és a takarít tárgyias igék vP-projekcióihoz. Ezenkívül mivel a tárgyias igékből képzett módhatározói igenevek cselekvésmódot fejeznek ki, argumentumszerkezetüknek kötelezően épnek kell lennie, azaz a cselekvést végző agensnek kötelezően jelen kell lennie. Amikor a tárgyias ige argumentumszerkezete ép, tehát megvan benne mindkét igei projekció, akkor Burzio általánosítása: $-\theta_s \leftrightarrow -A$ engedélyezi a tárgy megjelenését a belőle képzett módhatározói igenév mellett, hiszen ekkor a tárgyias ige képes accusativusi esetet kiosztani a tárgynak, következésképpen kioszthatja a théta-szerepet az alanyak.

Az a kérdés viszont, hogy mi befolyásolja a tárgy megjelenését a tárgyias igéből képzett határozói igenevek szerkezetében, illetve mi befolyásolja elmaradását, külön vizsgálatot érdemel.

ÖSSZEFOGLALÁS

Tanulmányomban megmutattam, hogy az alapige patiensének megjelenése a tárgyias igékből képzett határozói igeneves szerkezetekben összefügg az alapige argumentumszerkezetének felépítésével: módhatározói igenév ép tárgyias igéből képződik, állapothatározói igenév pedig agensétől megfosztott tárgyias igéből. Ez azonban nem kielégítő magyarázata e jelenségnek, mert az agensétől megfosztott tárgyias igének marad egy argumentuma, amely elméletileg megjelenhet testes argumentumként. Az, hogy ez mégsem történik meg, eme argumentum szerkezeti pozíciója, valamint a strukturális esetadás közötti összefüggés következménye. Ezt az összefüggést Burzio általánosítása foglalja össze. E szerint a szabály szerint az az ige, amelynek nincs külső argumentuma, nem oszthat ki accusativusi esetet a direkt belső argumentumának, azaz az ilyen igének nem lehet tárgya. A magyarban tehát a tárgyias igéből képzett állapothatározói igeneves szerkezetben ezért nem állhat NP_{acc} alakú tárgy. A tárgyias igéből képzett módhatározói igenevek mellett viszont azért lehet ott a tárgy, mert a tárgyias ige argumentumszerkezete nem csonka, így lejátszódhat a strukturális esetadás.

A vizsgálat megmutatta azt is, hogy indokolt a mai magyar nyelvben két $-vA$ képzőt feltételezni, hiszen a kétféle jelentésű határozói igenév (i) két, különböző jelentésű és (ii) különböző felépítésű igei argumentumszerkezetre érzékeny képzővel képződik. Fény derült továbbá arra is, hogy pontosításra szorul az az állítás is, mely szerint minden igéből képezhető határozói igenév; sokkal inkább arról van szó ugyanis, hogy állapothatározói igenév nem képezhető minden igéből.

IRODALOM

- ALBERTI Gábor 1997. *Argument selection*. Frankfurt am Main.
- BENE Annamária 2005. *Az igék bennható-mediális-tranzitív felosztásának alkalmazhatósága magyar szintaktikai és morfológiai sajátosságok magyarázatában*. PhD értekezés. Budapest.
- BENE Annamária megj. alatt. *Medialitás jelenségek a magyar nyelvben*. Nyelvtudományi értekezések. Budapest.
- BURZIO, Luigi 1986. *Italian syntax: a government-binding approach*. Dordrecht.
- CHOMSKY, Noam 1995. *The minimalist program*. Cambridge, MA.
- CHOMSKY, Noam 1998. *Minimalist inquiries: the framework*. Cambridge, MA.
- IMRE Samu–TEMESI Mihály 1970. A szófajok = Tompa József (szerk.) *A mai magyar nyelv rendszere 2*. Budapest, 193–250.
- KIEFER Ferenc 2003. Alaktan = É. Kiss Katalin–Kiefer Ferenc–Siptár Péter *Új magyar nyelvtan*. Budapest, 189–284.
- KIEFER Ferenc–LADÁNYI Mária 2000. A szóképzés = Kiefer Ferenc (szerk.) *Strukturális magyar nyelvtan 3. Morfológia*. Budapest, 137–164.
- É. KISS Katalin 2004. Egy igekötőelmélet vázlatja = *Magyar Nyelv* 15–43.
- KOMLÓSY András 1992. Régenek és vonzatok = Kiefer Ferenc (szerk.) *Strukturális magyar nyelvtan 1. Mondattan*. Budapest, 299–527.
- KOMLÓSY András 1994. Complements and adjuncts = É. Kiss Katalin–Kiefer Ferenc (eds.) *The syntactic structure of Hungarian*. San Diego, New York, 91–178.
- LACZKÓ Tibor 1995. *The syntax of Hungarian noun phrases. A lexical-functional approach*. Frankfurt am Main.
- LACZKÓ Tibor 2000. A melléknévi és határozói igenévképzők = Kiefer Ferenc (szerk.) *Strukturális magyar nyelvtan 3. Morfológia*. Budapest, 409–452.
- LENGYEL Klára 2000. Az igenevek = Keszler Borbála (szerk.) *Magyar grammatika*. Budapest, 223–245.
- LEVIN, Beth–Malka Rappaport HOVAV 1995. *Unaccusativity: At the syntax-lexical semantics interface*. MIT Press, Cambridge, MA.
- BENCÉDY József–FÁBIÁN Pál–RÁCZ Endre–VELCSOV Mártonné 1994. *A mai magyar nyelv*. Budapest.
- TOMPA József szerk. 1970. *A mai magyar nyelv rendszere I–II*. Budapest.
- TÓTH Ildikó 2000. *-Va* and *-ván* participles in Hungarian = Alberti Gábor–Kenesei István (eds.) *Approaches to Hungarian 7*. Szeged, 237–256.
- KESZLER Borbála szerk. 2000. *Magyar grammatika*. Budapest.
- VELCSOV Mártonné 1994. A szófajok = Ráczy Endre (szerk.) *A mai magyar nyelv*. Tanönyvkiadó, Budapest, 9–83.

Adverbial Participles of Transitive Verbs and Burzio's Generalization

In this study I focus on adverbial participles of state and manner. Some of these adverbial participles allow, while others disallow for the patient argument of a transitive verb to be present as an object in the adverbial participial structure. I seem to find the answer to this phenomenon in Burzio's generalization, according to which a verb that

cannot thematically mark the subject cannot designate an accusative case to the object; namely, such a verb cannot have an object. This is the reason why adverbial participles of manner are derived from complete transitive verbs while adverbial participles of state are formed from transitive verbs deprived of their agents.

Keywords: adverbial participles, participle affixes, transitive verbs, Burzio's generalization, agent, patient